

UJVIDÉKI HIRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Senki nem Nádassy szintársulatának névsora.

hitte volna tavaly ilyenkor, amikor a háboru madara felröppent, amikor az első plakátok megjelenetek a sarkokon s hívtak bennünket vérrel szolgálni a hazát, hogy egy esztendő múlva még mindig teljesen bizonytalan lesz a felelet arra a kérdésre, hogy meddig tart a háboru. Azoktól, akik akkor vették fel a csukaszürkét, azzal a tudattal bucsuztunk, hogy szüretre már itthon lesznek s ime még most sem nyerte vissza jogait a polgári kabát, a mely most — mit tagadjuk? — kissé lenézett ruhadarab. Amit tavaly még képtelennek tartottunk, a téli háborut, arra most, mint egy nagyon valószínű eshetőségre gondolunk. A háboru nagy átalakító hatása abban is mutatkozik, hogy most már van türelmünk. Az egy esztendő alatt annyi megpróbáltatást éltünk át, hogy nem is csoda, ha megnövekedett a türelmünk s megfogott a nyugaltságunk. A türelemből talán több is jutott nekünk, mint amennyi kellene. Annyi visszaélést, annyi korrupciót, annyi uszorát, annyi jogtalanságot türtünk el nagy türelemmel, hogy szinte elég volna kevesebb türelem is. Akkor talán nem volna sem akkora drágaság s nem volna sok egyéb, amit a háboru teljesen felesleges járulékként ró ránk.

És bár mindenképen nagyon várjuk, sóvárogva kívánjuk, hogy vajha visszajönnének már diadalmas hőseink, nem utolsó sorban azért kívánjuk már őket, mert tőlük reméljük, hogy a háboru okozta sok visszaélést, sok felesleges torturát, ok már nem fogják eltűnni. S ha majd a háborunak mostanában ránk nehezédő második évében visszajönnék, — jobb napok virradnak ránk is, rájuk is.

Az évforduló napján a békére, a meg nem becsült, nem értékelt békére emlékeztünk.

Megírtuk, hogy a szabadkai szintársulat kitünő igazgatója Nádassy József kérvényt adott be a városhoz, hogy az őszi és téli évadra a színjátszási engedélyt neki adják ki. A kérelemet az Országos Színészegyesület is melegen pártoita, sőt *Tapolcai* Dezső tanácsosát és *Szendrey* Mihály alelnökét a kérvény pártolására Ujvidékre küldte, akik *Matkovits* Béla főispánnal és *Profuma* Béla polgármesterrel a színház kérdését behatóan megvittatták és a két illetékes tényező abbéli ígéretével távoztak, hogyha Nádassy József az ujvidéki igényeknek megfelelő elsőrangú társulatot szervez, úgy a kérelem teljesítése akadályokba nem fog ütközni.

Nádassy József színigazgató Ujvidékről Budapestre utazott és 2 hét alatt oly esőrangú, minden legelkényeztetebb művészi igényt is kielégítő szintársulatot szervezett, hogy ezel Nádassy szinte kikövetelheti magának a színházi engedélyt.

Oly országosan ismert művészevekről van szó, hogy elég a társulat névsorát minden további kommentár nélkül közreadni:

Hölgyek:

Dióssy Nusi, operette szubretteprimadonna, állandó vendég (jelenleg a Vígyszínház primadonnája, leszerződve az ujvidéki évadra havonként tíz vendégjátékra).

Hornyai Janka, operette primadonna (jelenleg a buda-temesvári színház primadonnája).

Nagy Aranka, opera és operette kóloratur énekesnő (legutóbb a debreczeni és szegedi színházak tagja volt).

Záray Gizi, operette primadonna (legutóbb a kassai színház tagja volt).

Révész Ilonka, operette másod szubrette énekesnő.

Völcsey Rózi, drámai színésznő (legutóbb a miskolci és kolozsvári színházak tagja volt).

Pintér Irma, társalgási színésznő.

Rakovszky Margit, naiva (a színészeti akadémia kiténtéssel végtét növendéke).

Veszpréminé Kovács Böske, anya színésznő.

Sinkó Gizella, drámai színésznő (legutóbb a debreczeni színház tagja volt).

Szigethy Irén, énekesnő (legutóbb a miskolci színház tagja volt).

Szigethy Rózi, társalgási színésznő (legutóbb a pozsonyi színház tagja volt).

Nádassy Józsefné, komika.

Áldori Margit és *Áldori* Ilonka magántáncosnők.

Kovács Juliska, *Rátkai* Vica, *Beck* Rózi, *Láng* Juliska, *Antalfy* Margit, *Kálmán* Margit, *Nagy* Etel, *R. Utasi* Mariska, *Lendvay* Margit, *Utasi* Erzi, *Medgyaszai* Klári és *Záborszky* Juliska segédszínésznők.

FÉRFIAK:

Falópp Alfréd, opera és operette baritonista (jelenleg a buda-temesvári színház tagja).

Thuróczy Gyula, szerelmes színész (legutóbb a debreceni színház tagja).

Vasár Zoltán, bonvivant és társalgási színész (legutóbb a kecskeméti színház tagja).

Remete Géza, operette buffó, komikus, rendező,

Komlós Vilmos, táncos komikus.

Torma Zsiga, tenorista.

Heltai Árpád, operette komikus.

Rónai Imre, kedélyes apa, komikus.

Stark Gyula, énekes színész.

Nádassy József, színész.

Fenyő Aladár, apa és jellem színész.

Jarai Béla, társalgási színész.

Cathry Ferencz, színházi titkár.

Láposi Gusztáv, táncmester és magántáncos.

Pásztor János, szcenikai rendező.

Szathmáry Endre, első karmester.

Rádió Gusztáv, másod karmester.

Dormann Andor, ügyelő és segédszínész.

Pintér István, *Inkei* Ferencz, *Nagy* Antal, *Kozma* Péter, *Szokolai* Elemér, *Szabó* Jenő, *Horváth* Lajos, *Szentiványi* Károly, *Herold* Andor, *Szilasy* József és *Polgár* Béla segédszínészek.

Markovits Márton diszletmester, *Hári* Péter asztalos, *Németh* Géza festő, *Zombori* Imre főruhátáros, *Rózsa* József szertáros, *Dehenghy* István pénztárosnő, *Orovetz* Ferencz gazda.

A szabadkai filharmonikus zenekar 18 tagja.

Összesen 82 tag.

Nádassy József lesz valószínűleg télen az ujvidéki szintigazgató és Ujvidék csak örülhet, hogy vezetőinek sikerült ilyen kiváló művészgarda összeállítását követelve, Ujvidék számára egy elsőrangú szintársulatot biztosítaniok.

A liszt maximális ára.

Ujvidéken 40.65 korona a kenyérliszt ára.

A kormány vasárnapra rendelkezést bocsátott ki, amelyek egy részét a közfogyasztásra szánt buza- és rozsliszt előállítását és forgalombahozatát szabályozák, másrészt pedig megállapítják a buza- és rozsliszt legmagasabb árait.

Az őrlésről szóló kormányrendelet megállapítja, hogy a malomvállalatoknak a két százaléknál nem több idegen keveréket tartalmazó, hektoliterenkint 75 kilogramos súlymennyiségű buzát az egynemű korpa és hulladék elvonása után, annak figyelembevételével, hogy takarmánylisztet előállítani tilos, 78 százalékra kell kiörölni és ebből legfőbb a következő háromfajta lisztet szabad előállítani: 1. Finom, azaz a régi típusú nullásliszt minőségének megfelelő térszalisztet, a megőrlés alá vett buzamennyiség összsúlyának legfőbb 15 százaléka erejéig; 2. főzőlisztet, amely nem durvább a régi típusú 2. számmal jelzett lisztnél, a megőrlés alá vett buzamennyiség összsúlyának további 25 százaléka erejéig; 3. egyfajta kenyérlisztet oly mennyiségben, hogy az 1., 2. és 3. pontban megjelölt liszt-fajták együttesen a megőrlés alá vett buzamennyiség összsúlyának 18 százalékat adják.

A rozsból, amelynek hektoliterenkint való sulya (minőségi sulya) 70 kg., az egynemű korpa és hulladék elvonása után a megőrölt mennyiség 80 százaléknak megfelelő egységes minőségű lisztet kell előállítani. Az ellenőrzés végett a malmok régi árujegyzékeket tartoznak és az új őrléstől kezdve új őrlési jegyzéket tartoznak vezetni. A vāmörölő

malmokra, valamint a katonai igazgatás részére szóló lisztforlésekre és szállításokra a rendelet nem alkalmazható.

A második rendelet a legmagasabb árakat állapítja meg. A legmagasabb árak július hó 25-én léptek életbe és magukba foglalják a rakodó állomáshoz való szállítási költséget, métermázsánként, tiszta súlyban, zsák nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetén. A zsákért a minisztérium által megállapítandó legmagasabb ár követelhető. A vételár hitelezése esetén a hivatalos kamatlábon felül még 2 százalék kamat számítható. A legmagasabb árak országgrészenként különbözők. A kenyérliszt legmagasabb ára Fiumében lesz 43 korona. — A legolcsóbb ár: 40.66 korona. Ez az ár lesz érvényben Ujvidéken is.

Aki ezeknél az áraknál magasabb összeget kínál vagy elfogad, akár kővetve, akár közvetlenül, két hónapig terjedhető elzárással és 600 korona pénzbírsággal büntethető. És azután következik a már megszokott záradék. Az árak csak a nagyban kereskedelemre vonatkoznak. Kicsinyben való eladásnál az eladó csak olyan árakat számíthat föl, amelyek ezeknél az áraknál nem aránytalanul magasabbak.

A királyi ház tagjainak megsértésével vádolt ujvidéki tanító.

A szegedi királyi ítélőtábla főlebbviteli tanácsa szerdán érdekes ügyben ítélkezett.

A tárgyaláson Ringhoffer Lajos tanácselnök előlélt.

Tyoszyty György Pál nyugalmazott görög-keleti tanítót királyi ház tagjának megsértésével vádolta az ügyesség. A vád szerint tavaly márciusban a regőcei állomás korcsmaszobájában megszurkálta volna Ferenc Ferdinánd arcképét a szeme és a szive tájékán. Egyetlen tanu sem akadt, aki látta volna az esetet, csak gyanu merült föl arra, hogy a tanító követte el a gyalázatos cselekményt. A szegedi törvényszék fölmentette a vádlottat. A tábla helybenhagyta az ítéletet.

Érdekes, hogy Tyoszyty György Pál ezidőszerint Szerbiában tartózkodik, ahova a háború kitörése előtt egy szerb fürdőhelyre utazott. Közbejött a hadüzenet és Tyoszyty György kénytelen volt Szerbiában maradni.

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hirlappal.

Zsebrákok büntetése — régente.

Hasonló büntetést kellene alkalmazni ma is.

Az ujvidéki rendőrség dicséretes és elismerésemelől buzgalommal igyekszik ártalmatlanná tenni az élelmiszeruzsorásokat és élelmiszerhamisítótakat s a siker érdekében helyénvaló szigorú alkalmaz. Panaszkodnak is sokat a zsebrákok a rendőrség szigorára miatt.

E krokodil-főnyek egyáltalában nem hatnak meg senkit sem. Először is azért nem, mert az élelmiszeruzsorásoknak és hamisítókak módjában áll vésmentesíteni magukat a szigorú büntetések ellen. És pedig igen egyszerű módon: ne zsebrákoskodjanak. Ha azonban a zsebrákoskodást tovább fizik s vagy nem látják be a hatóságilag megállapított árakat, vagy pedig fejlel higitott tejet, hamisított vajot, burgonyaliszttal és másféle anyaggal töltött kolbászt árúsítanak, viseljük gonosztettők következményeit.

Szigoru a rendőrség által kiszabott büntetés, de az ellen nincs joguk zugolódni, már csak azért sem, mert a régi jó időkben meg sokkal szigorúbban bántak el az élelmiszerhamisítók elvetemült fajzatával.

Gyomorzsebrákok már akkor is voltak és éppen az a tény, hogy fajtájuk még máig sem vezetett ki, bizonyítja helyértelőségüket velük szemben a legkérelhetetlenebb szigorunk.

Az élelmiszerhamisítókkal szemben egyik 1740-ben kelt rendelet eképpen intézkedik:

„Minden férfi és asszony, aki vizes tejet akar eladni, kihágásért arra ítéltessék, hogy a torkába tölesért dugjanak le és ebbe a hamisított tejből annyit öntsenek, — amennyit a bűnös, orvosi ítélet szerint, egészségi ártalom nélkül elbir. Továbbá minden férfi és asszonyt, aki répa, kő vagy más tárgy hozzátételével növeli a vaj súlyát, el kell fogni és pengellégre állítani. A vaját a tettes fejére kell nyomni és addig oltthagyni amíg az egész vaj el nem olvad és a gaz huncuton le nem folyik és a kutyák végig nem nyalják. A népnek pedig megengedtetik, hogy a pengellégre állított vajhamisítót szidalmazza, amint jól esik, csak más polgárokat ne bántson, vagy az isten és királyi nevét ne káromolja. Ha hideg van, akkor a bűnös mellett fűzet gyujtanak, hogy ettől a vaj megolvadjon és az arcán, testén végig folyjon. A szegényfa büntetése vár arra is, aki záptojás ad el. A bíróság által összeszedett tojásokat kiosztják az utcai gyerekek közt és ezek a nép mulattatására megdobálják velük a gonosztévőt. Tilos azonban egyéb tárgyat dobálódzni.“

A viszonyok tanúsága szerint ugy látszik helyénvaló lenne életbeléptetni ismét ezt az 1740-beli rendeletet!

Itt említjük meg, hogy a piaci árusok és termelők egy rendszeresen keresztülönt *szűnjekkel* akarják köteleességüket teljesítő hatóságainkat arra kényszeríteni, hogy a maximális árakat helyezzék hatályon kívül. A baromfiacapon egyetlen szányvast sem lehet látni. A halpiacon csak apró kis halcskákat kaphatók. A nagyobb halakkal spekulálnak. A termelők például a burgonyát csak reggel 1/26-kor hozzák a piacra, amikor a nagykereskedők a maximális árnál magasabb árakat is fizethetnek. A rendőrség erélyesen gátat akar szabni ennek a visszaélésnek és tegnap is a vasúthoz szánt több kocsirol leszedette a zsákokba tömött burgonyát és a helyi fogyasztóknak biztosította.

A rendőrség a nagyközönség legmelegebb szimpatiaját fogja kivívni, ha tovább is kérelhetetlen szigorral fog az élelmiszeruzsorásokkal szemben eljárni.

Ha más mód nincs, — az élelmiszerkészletek lefoglalásával kell ellenük védekezni.

HIRESK

Angyal főhadnagy hősi halála. Ismét egy ujvidéki tiszt hősi haláláról kell beszámolnunk. M. F. tábori lelkész az északi harctérről írott és e hó 20-án kelt levelében tudatja Angyal József tb. városi főpénztárnokkal és nejevel, hogy fiuk Angyal József a 38. gy. e. tényleges állományi főhadnagya, városunk társadalmának népszerű tagja, e hó 18-án vasárnap déltájban a észak galiciái Wojszlovicze községben, elleneséges golyótol találva, súlyos fejsébből vérezve, hazajárt hősi halált halt. Az alig 25 éves kedvesarcu fiatal tiszt, — akit tisztársai, barátai becézve Angyal Bandinak hívtak, — háboru első napjától fogva a legveszélyesebb helyeken, mindig a tűzvonalban harcolt és a szerbiai visszavonulásig a déli harctéren küzdött és tüntette ki magát, miért is soronkívül főhadnaggyvá léptették elő. Január elseje óta az északi harctéren mutatott gyönyörű példát a férfias bátorságról, a magyar katona rettenhetlen halálmegvetéséről. Legfeljebb kiténtetésre terjesztették fel, mely azonban sajnos már nem érhetett életben. A gyászoló szülőknék még két fia: a 22 éves Gyula és a 18 éves Aladár teljesítenék hadiszolgálatot. — Angyal Bandi hősi halála mélységes részvételt tölt el bennünket is és velünk együtt mindenkit, akik ismerték. Bánatos és fájalmukban megtört szüleink szolgáljon vigasztalásul az a tudat, hogy fiuk a tettek mezején esett el és neve hősként vésődik be a magyar történelemnek örök halhatatlanságot hirdető márványlapjaira. P. I.

Pamlényi és Payerle kiténtetése. Megirtuk, hogy határrendőrségünk érdemes vezetőjét: Pamlényi Gábor rendőrtanácsost a király a hadiékítményes vaskoronarend III. o.-val Payerle Nándort, városunk kiténtő főkapitányát a hadiékítményes Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A két kiváló hivatalfőnök kiténtetése, — amint megelégedéssel és örömmel állapíthatjuk meg, — nemcsak város-szerzte, de messze városunk határain túl is őszinte örömet keltett. Garmadával érkeznek a kiténtettekhez a távirati és levébeli üdvözetek és mindkettőjüket teljeselőik végtelen sora személyesen is felkeresi, hogy szerencsekívánataikat előszóval is kifejezésre juttassák.

Uj vasuti terv. A keresk. miniszter előmunkálatai engedélyt adott a Magyar bank és kereskedelmi részvénytársaságnak Ujvidék város valamely alkalmas pontjából kiindulólág Ófutam, Ujútak, Begecs, Dunagálos, Dunacséb, Opalánka és Palánka községek érintésével Ujpalánka község valamely alkalmas pontjág vezetendó keskeny, esetleg szabályos nyomtávú saját üzemi vilamos helyi érdekú vasutvonalra.

Az inkriminált naptár. Szerdán tárgyalta a szegedi kir. ítélőtábla büntető tanácsa Ringhoffer Lajos tanácselnök vezetése mellett azt az ügyesség felebbezése folytán a szegedi tábla elé került ügyet, melyben Alekszjevics K. Luka, Gyukics Velimir és Uglysics Milutin avval voltak vádolva, hogy Szveti Száva naptárban a magyar nemzet elleni izgatást követtek el. A kir. ítélőtábla rövid tanácskozás után helybenhagyta a felmentő ítéletet.

Összeírják a város lisztszükségletét. Folyó hó 28-án d. u. 4 órakor Profuma Béla polgármester előlékte alatt a város gabonaszükségletének összeírására önként jelentkező 10 tanító értekezletet tartott, amelyen az összeírásra vonatkozó instrukciókat adta meg a polgármester a jelenlevőknek. Kifejtette, hogy a városi tanács ugy kontemplálja a város gabonaszükségletének fedezését, hogy az összeírás adataiból kiténtő szükségletnek megfelelő gabonamennyiség rekvirálására a miniszteriumtól felhatalmazást kérni. Az így előálló gabonamennyiségből örölt 0-ás, 2-es és 6-os lisztkészlet a következő módon fog azután a lakosság között felosztatni: Egy személy egy egész évre 120 kg. gabonát (buzát) tehát 90 kg. tiszta lisztet fog kapni, amit vagy egyszerű vehet meg, vagy pedig a város által kibocsájtandó lisztalvánnyal — a szükségletének megfelelő részletekben, de a kiszabott mennyiség keretén belül — a helybeli kereskedőknél. Mindez csak pánam a jövőre nézve, de okos,

bölcs előrelátás az ami a városi tanácsot s ennek élén a polgármestert e nagy fontosságú kérdésben vezeti és inspirálja.

Uj erdőtanácsos. A m. kir. földművelésügyi miniszter Jffalussy Mihály erdőtanácsost Sátoraljaújhelyről Ujvidékre helyezte át.

Kertészeti tudósítók. A m. kir. földművelésügyi miniszter kertészeti tudósítókká nevezte Forsner Géza tanácsnokot, Balla Tibor vár. gazd. intézőt, Heim Zsigmond bérlőt, Antonovics János, Gerő Vilmos és Kovács Bálint gyümölcskereskedőket.

Egy bűnügy három féle bíróság előtt. Popov Milán és Dörmény György csurogi kanászok szövetségében összeveszttek, mire az utóbbi ostorával végig ütött társán úgy, hogy ezt a vér elborította. Popov erre beüzent fiáért a faluba, hogy jöjjön ki, mert ő nem tud ez ütés miatt továbbra maradni. Ki is jött egyik 16 éves fia, majd később a másik fia is, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít, de szabadságot élvezett, mindhármán rá vették magukat Dörmény Györgyre, és ökol meg kécsapásokkal addig ütlegeltek míg abba belehalt. Mindháromukat letartóztatták, a katonát pedig átadták katonai hatóságának. Az ügy különösen jogászai körökben érdekességre tarthat számot, mert itt az a különös eset áll elő, hogy ugyanabban a bűnügyben három féle bíróság fog ítélni: az apa felett esküdtzsek mellőzésével a rendes büntető bíróságként az ujvidéki kir. törvényszék, a katonai fiu felett ennek illetékes katonai bírósága, míg a 16 éves fiu felett az ujvidéki kir. törvényszék fiatalkorúak bírósága fog ítélni. Mindhárom helyen megindult már az eljárás, a katonai bíróság azonban felüggesztette azt addig, míg a rendes polgári bíróság a tényállást megfogja állapítani.

A legszebb dunai strandfürdők nevezte egy igen előkelő egyéniség az ujvidéki dunai strandfürdőt, ahol napról-napra zajosabb, pezsgőbb élet uralkodik és amely egész világfürdői képet kezd ölteni. Egymásután, mintha a fürdőből nőnének ki, épülnek a szebbnél szebb kabanák egész végtelen sora, amelyek közt palotaszertien emelkedik ki a földből egy magasabb rangú katonai parancsnok emeletes, gyönyörű strandkabanája. Az ujvidéki strandfürdő méltán viselheti a legszebb dunai strandfürdő nevet.

A városi katonai ügyosztályt a volt gimnázium épületébe helyezik át. A városi tanács legutóbbi ülésén 700 koronát engedélyezett a katonai ügyosztálynak a volt gimnázium épületébe való áthelyezése körül felmerülő költségek fedezésére. Fenti ügyosztály és a vöröskereszt egyesület hivatalos helyiségei a volt gimnázium épület I. emeletének Kossuth Lajos-utrá nyíló frontján fog elhelyezést nyerni s az erre vonatkozó átalakítási munkálatok Kürti János v. segédmérnök tervezése alapján már meg is kezdődtek, s hamarosan be is fognak fejeződni.

Az ujvidéki póstaigazgató Bácsmegeyében. Dr. Alfay Zoltán póstaigazgató, az Ujvidékre a déli haderő mellé beosztott miniszteri biztos most járta be a bácsmegeyi pósta- és táviratüzemeket, hogy a háborúnak az ügykezelésre való hatásáról közvetlen tapasztalatok alapján illetékes helyen beszámoljon. Sok helyen kifogásolni valót talált. De a legtöbb hivatal, — mint értesülünk — földadata magaslatlan áll. Szilbácson például az elismerés hangján nyilatkozott a postamester ama ügyes intézkedéséről, mellyel a telefon állandó, akadálytalan igénybevételét lehetővé tette.

Ezer távirat blanketta. A miniszterelnökségi sajtóosztály, mely szerkesztőségünknek nap-nap után táviratozta meg a hivatalos jelentéseket, a mai jelentés végén megjegyezte, hogy ezuttal küldi az ezredik táviratot a háború kitörése óta. Ezer távirati blanketta! Mennyi mindent tartalmazott ez a távirat-halmaz. Győzelmet, reményt, biztatást a nehéz időkben. Mi, akik ezeket a táviratokat feldolgoztuk és a nagy közönségnek feltálatuk, bizalommal néztük azok minden sorát és mindenestire velünk együtt az egész magyarság. Tudjuk, hogy ezek a táviratok még sok fényes diadalnak híret fogják hozni és ez a hitünk immár napról-napra teljeseedik. Most már azt kérjük a magyarok Istenétől, adja, hogy ezek a táviratok mielőbb a végső és nagy döntő győzelem híret hozzák. Nem mulaszthatjuk el elismerésünket kifejezni a miniszterelnökségi sajtóosztálynak, mely a táviratok elküldésével megbízható segítő-társa volt a sajtónak ezekben a nehéz időkben.

Felolvas szerkesztő és kiadó:
dr. Königstättler Ottó.

21958. szám.
kíg. 1915.

Felhívás.

Az idei gabonatermés zár alá vételéről rendelkező és 1920/1915. sz. hirdetményemben már közzétett 2072/1915. M. E. sz. kormányrendelet 4. §-a kimondja, hogy minden fogyasztónak joga van arra, hogy annak a törvényhatóságnak a területén, a melyben állandóan lakik, vagy ahol állandó gazdasága van, az évi szeptember hó 15-ig annyi gabonát vásároljon, amennyi a jövő év augusztus havának 15-éig házi és gazdasági szükségleteinek fedezésére elegendő. Ezen házi és gazdasági szükséglet azokra nézve akik mezőgazdasággal vagy őstermeléssel foglalkoznak havonként és fejenként 18 kilogrammot, más fogyasztóra nézve pedig havonként és fejenként 10 kilogrammot meg nem haladhat.

Miután a fogyasztók ezen szükségleteiket a város törvényhatóságának területén a megállapított

keretek közt minden hatósági eljárás nélkül maguk vásárolhatják be, figyelmeztetem a város fogyasztó közönségét, hogy amennyiben módiában áll, igyekezzeik a meg rendelkezésre álló 6 hétben belül lehetőleg egy egész évi kenyér szükségletét közvetlen gabona vásárlás útján biztosítani annál is inkább, mert a hatósági gondoskodás súlyos feladatát a város közönsége előreláthatólag csak azon a lakosokra nézve fogja vállalhatni, a kik gabona illetve liszt szükségletüknek előre való beszerzéséről vagyoni helyzetüknél fogva gondoskodni nem képesek.

A gabona árakat illetőleg szolgáljon tájékoztatásul, hogy azok a m. kir. kormány által a következőképp állapítottak meg:

A buza ára métermázsánként: július 31-ig 39 K, augusztus 1-10-ig 38 K, 11-21-ig 38 K, 21-ike után 36 K.

A rozsára métermázsánként: július 31-ig 30 K 50 f., augusztus 1 utáni időben 29 K 50 f.

Az árpa ára métermázsánként 27 K 50 f.

A zabára 28 K.

Figyelmeztetem végül a közönséget, hogy a készleteket jogtalanul felhalmozni tilos, mert az a fogyasztó, aki vásárlási jogát tullepi a rendelet értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa 1915. évi július hó 28.

Profuma Béla
polgármester.

21245. 21659. szám.

kíg. 1915.

Hirdetmény.

Az 1915. évi XV. t. c. §-a magyar kir. ministerium felhatalmaztatott, hogy a háború alatt vagy annak következtében rokkanttá vált katonákat és hozzátartozóit, valamint az előbbi időben vagy meghalt katonák hátrahagyottait a háború tartama alatt és a háború befejezése után is hat hónapon át, a törvényszerű katonai ellátásokon felül ideiglenes segélyekben részesíthesse, azonban csak azon esetben, ha okmányokkal bebizonyíthatják, hogy a segélyre reá szorultak.

A magyar királyi honvédelmi ministeriumnak f. évi 174000. számú körrendelete folytán felhívom igényjogosultakat, hogy összeírásuk végét a városi tanácsnál (II. emelet 42. ajtó szám alatt) a hivatalos órák alatt jelentkezzenek. A m. kir. pénzügyministeriumnak az ideiglenes segélyek tárgyában kiadott 70.000 számú rendetének 32. §-a szerint az eseteknek, eltűntnek vagy meghaltak özvegye köteles az árkvá részére kiadott segélyt azok elváltására fordítani, figyelmeztetem tehát, mindazokat, akiknek kezéhez ily segélyek kiutaltatnak, hogy e részbeni kötelezettségük a gyámhatósággal fogom ellenőriztetni és amennyiben az ellenőrzések, avagy panaszok útján megállapítanom, hogy az árkvá ellátásáról kellőképen gondoskodás nem történik, intézkedni fogok,

hogy az ily árkvá részére folyosított segély másnak kezéhez kiutaltassék.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa 1915. évi július hó 26-án.

Profuma Béla s. k.
polgármester.

Magyar királyi államvasutak.

141997/1915. sz.

FIV.a

Hirdetmény.

A rendkívüli forgalmi viszonyokra való tekintettel a polgári áruforgalomra nézve kereskedelmiügyi m. kir. minister ur 1914. évi június hó 24-én kelt 46163-1914. III., illetve 1915. évi április hó 27-én kelt 25714/1915. számú engedélyei alapján

1915. évi augusztus hó 1-től kezdve visszavonásig

a saját és a kezelésünk alatt álló vasutak állomásain a következő intézkedéseket léptetjük életbe:

a) *A rakodási határidőt a vasuti üzletszabályzat 63. § (12) és 80. § (8) bekezdéseiben foglalt határozmányok alapján 6 (hat) nappali órában állapítottuk meg, mely határidő a közlírré tett mindenkor raktára órák kezdetétől annak megszaktítás nélküli lejártáig terjedő időtartam alapul vétele mellett (a déli órák sem képeznek megszaktítást számítottak.*

b) *A teherárakra a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasuti árudijszabás I. rész B) szakasz J—XI. fejezet b) 1. B) pont E) bekezdése értelmében a leadásnál engedélyezett 4 napi fekbérmentes időt az értesítés elküldésétől, illetőleg kézbesítésétől számított 48 órára leszakítottuk.*

c) *Az üzletszabályzat vagy díjszabási határozmányok szerint az átvonó által kiakandó árakra, az áruértesítés napjára és az értesített követő fekbérmentesked kedvezményét engedélyezzük. Ez a kedvezmény nem terjed ki azokra az árakra, melyeknek raktározása a szabályzat (V. U. Sz. C) melléklete I. fejezet I. a) és I. b) pontja) és díjszabási határozmányok értelmében egyáltalában nincs megengedve.*

A magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasuti árudijszabás I. rész B) szakasz J—XI. fejezet b) pontjában megállapított fekbérmentes idő ezáltal meg hosszabbítottuk. Fenntartjuk magunknak azt a jogot, hogy a most hirtetett fekbérmenteskedmény általában vagy egyes állomásokra nézve bármikor visszavonhassuk.

d) *A magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasuti árudijszabás I. rész J—XI. fejezet b) 3., B) a) pontjában megnevezett árúk (nyitott kocskában szállítandó árúk) fekbéret 100 kg-onként és naponként 2 fillérről 6 (hat) fillérré, az említett árudijszabás I. rész B) szakasz J—XI. fejezet b) 3., B) E) pontjában megnevezett egyéb teherárúk fekbéret 100 kg-onként és naponként 6*

fillérről 18 (tizennyolc) fillérré felemljük.

Értesítjük egyben a t. szállító-közönséget, hogy az átvevő által teljesítendő kirakást az átvevő kívánságára *lehetőséghez képest* a vasut vállalja és pedig az említett áruújszabás I. rész, B) szakasz J—VI. fejezetében megállapított díjszabásról kirakási illeték ellenében.

Együttal közöljük, hogy az *egyáltalán felvehető mindennemű polgári szállítmányok* — élő állatok, gyors- és teherdarabok kivételével — tekintet nélkül arra, hogy azoknak azonnali berakása és elszállítása lehetséges-e vagy sem, *további intézkedésig* csakis a vasuti áruforgatásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (2), illetőleg a vasuti üzletszabályzat 64. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a *lehető elszállítási* csakis ideiglenes őrizetbe vétetnek.

Mint hogy továbbá fedett kocsi- és polgári áruk részére való rendelkezésre bocsajtása egyelőre nem biztosítható, azt az intézkedést léptettük életbe, hogy a vasut által fedett kocsi- és polgári áruk — amennyiben azok egyáltalán szállíthatók — tekintet nélkül arra, hogy ezek az áruk fedett vagy nyitott kocsi- és rakatnak-e — élő állatok kivételével, — csak abban az esetben vehetők fel, ha a feladó azt a kívánságát, hogy az áru nyitott kocsi- és polgári áru szállítandó, a vasuti üzletszabályzat 66. § (1) 2. pontja értelmében a fuvarlevélbe bejegyzi.

Ezzel a hirdetményvel az 1914. évi augusztus hónap kiadott 1925/17914 F IV. a. és 1915. évi május hónap kiadott 88150/915 F. IV. a. számú hirdetményeink érvényen kívül helyeztetnek.

Budapesten, 1915. évi július hónap.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A Magyar Királyi Honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala Budapest, képviselőház telefon 47-41.

A háborús jótékonyági intézmények homlokterében kétségkívül a magyar királyi honvédelmi miniszterium által felállított hadsegélyző hivatal áll, amely mindjárt a háború kitörése után a királyi parancsára létesült, hogy központi szerve legyen Magyarország területén az önkéntes segélynyújtásnak és irányítója a jótékonyági cselekvéseknek. Miután a háború ez alkalmá alakulásra rendkívül kötelességet hárít, az elendíthetetlen együttműködés érdekében szükséges, hogy a társadalom figyelmét ismételten rátereljük a hadsegélyző hivatalra. A hivatal tevékenységi és működési köre főbb vonásaiban az, hogy alapot gyűjt a katonák özvegyei és árvái, valamint a rokkantok részére, segíti a harctéren küzdő katonákat és eljuttatja hozzájuk az áldozatkész közönség szeretett adományait, ruhaneműket oszt ki a rokkantaknak, a katonai özvegyeknek és árváknak

és minden téren segítőtje, gyámolítója a háború szerencsétleneik. A hivatal által kezelt jótékonyági alkóp összege már meghaladta a kétmillió, — természetbeni gyűjtésének eredménye pedig a három millió koronát. A direkt gyűjtéseken kívül a hivatal céljainak szolgálatában állnak:

1. A Magyar Nők Korona Alapja, melynek tagja lehet minden magyar asszony és leány, akik legalább egy koronát fizet az alappenztárbán. A teljes bevétel, mint a többi gyűjtésektől elkülönülő alap, a katonai özvegyeké és árváké. Az adományok hivatalos emlékszelvények ellenében történnek, amelyek a hadsegélyző hivatalnál és vidéken a hadsegélyző hólgybizottságoknál szerezhetőek be.

2. A Nemzeti áldozatkészég szobrának alapzatára és a Jovasalak páncezatára illesztendő bronzlemezek jövedelme felerészben az özvegyeké és árváké, felerészben a rokkant katonáké. Ezt az akciót a Gyorssegély Augusztus-Alappal együttesen viszi keresztül a hadsegélyző hivatal. E bronzlemezek az adományozó nevével ellátva, két korona minimális áron foglalhatók le.

3. Az alakulóban levő Hadsegélyző Szövetségbe beléphet mindenki, aki öt éven keresztül évi egy korona tagsági díj fizetésére vállal kötelezettséget. Ennek a szövetségnek teljes jövedelme felerészben az özvegyeké és árváké, felerészben a rokkantoké. Vidéken a szövetség akcióit tagsági ívvel a tanítószeg hazafias áldozatkészéggel intézni.

4. Családi és egyéb gyűjtőpórhelyeket hozott forgalomba a hivatal; a családi perselyek 40 fillér árban, Budapesten, IV. Kosuth Lajos-u. 12. szám alatt, vagy a Hadsegélyző Hivatalnál (Képviselőház) rendelhetőek meg, vidéki megrendelések utóbbi helyre intézendők. A befolyó összegek fele az özvegyeké és árváké, fele pedig a rokkantoké.

5. Gyűjtő a hivatal a közönség természetbeni szeretetadományait élelmi és élvezeti cikkekből, pénzbeli adományokat a harctéren levő és Magyarország területén kiegészülő közös honvéd- és népfőlkelő-csapatok részére és az adományokat eljuttatja a harctérre.

6. Elfogad és gyűjt mindenfajta pótruházatot és felszerelési tárgyakat a harctéren levő csapatok részére.

7. Forgalomba hoz jelvényeket, emlékérmeket, emléklapokat, csatáképes levelezőlapokat, egyéb mű-, dísz és használati tárgyakat, melyek a Hadsegélyző Hivatal jelvényével díszítik. Jótékonyági bélyegeket és számolócedulákat ad ki, üzleti számlákat, levélapárokat és névjegyeket jótékonyági bélyegzővel lát el. Mindezek jövedelme az özvegy- és árva-alap.

8. Gyűjt férfiruházati tárgyakat a katonai kötelekből elbocsájtott rokkantok részére. Női- és gyermekruhát a katonák özvegyei és árvái számára.

9. Elfogad készpénzt, arany,

ezüst- és egyéb értéktárgyat, kепet, szobrot stb. az özvegy- és árva-alap javára.

10. Azokat a hozzá érkezett élelmicikkeket, amelyek a harctéren való szállításra nem alkalmasak, értékesíti s a befolyó összeget az özvegy- és árva-alaphoz csatolja. A közönség forduljon bizalommal és szeretettel minden hadsegélyző ügyben a Hadsegélyző hivatalhoz, mely a legnagyobb készséggel és díjtalanul ad tanácsot és felvilágosítást. Elintézi a lehetőséghez képest ez irányban minden kívánságot. Felkarolja a háború szerencsétleneit, segít a rászorulókat. Épen a kielégítésre váró igények nagy mérve indokolja, hogy a hivatal fejlődő alapja a társadalom állandó jóindulatára és támogatására szorulnak. A Hagssegélyző Hivatal vezetősége a képviselőház palotájában van. Átvételi különítménye és nagy kártára Budapesten, Váci-utca 38. szám alatt található és ide címzendők az élelmi és élvezeti cikkeket, ruhaneműket stb. tartalmazó csomagok, ládák. A pénzküldeményeket a hivatal pénztára (a képviselőház földszintjén) veszi át. A gyűjtő- és propagandaszózat (képviselőház, földszint) az összes jelvényekre és egyéb kiadványokra vonatkozólag szívesen szolgát szóval vagy írásban utbaigazítással. Ugyanítt van a Nemzeti áldozatkészég szobrának végrehajtó bizottsága is. Budapest, 1915. június hó havában a. s. k. cs. és kir. altábornagy a Hadsegélyző Hivatal vezetője.

Egy különbejárati burokozott utcai szoba azonnal KIADÓ.
TÖKÖLY IMRE-U. 2.

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Haktéren levő üzletünket f. évi augusztus 1-én Buzatérre „Fekete Sashoz” címzett vendéglő helyiségeibe helyeztük át, ahol is egykezni fogunk, hogy t. vendégeinket, jó ételek és italokkal, valamint pontos kiszolgálással kielégítsük.

Kérve b. pártfogásukat és számos látogatást, maradtunk kiváló tisztelettel

Jankovics Imre és neje
1-6 vendéglős.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Keresünk egy

gyakornokot

gyarmatárú ügynökségünk részére, kezdő fizetéssel.

Moser és Wertheim

Kenyér-u. 26. szám.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Sürgős megvételre keresek egy fajtszta fehér

kis ölebet

Ajánlatok e lap kiadójába küldendők.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Szép 6. éves pejaripa

nyergeslő

eladó.

Bövebbet a kiadóhivatalban.

IRODATISZT

aki valamely kereskedésben (esetleg könyvkereskedésben) már alkalmazva, volt, vagy kereskedelmi iskolát végzett, s aki a magyar, német esetleg szláv levelezésben jártas, szívesen felvétetik. — Felvétetnek olyanok is akik valamely politikai hatóságnál mint hivatalnok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irodában dolgoztak. — A kondíció állandó. Ajánlatok közvetlen alulírt rothoz intézendők.

Ugyszintén 2 tanoncz felvétetik (jobb házból való 2 fiu.

IVKOVICS GYÖRGY

könyvnyomda és könyvkötészet tulajdonosa Ujvidék, Duna-u. 13.

Hirdetési ügynököt alkalmaz a kiadóhivatal.